

Władysław Pociąg

Słowo wstępne

Palestra 17/10(190), 3-6

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Słowo wstępne

Począwszy od bieżącego numeru „Palestry” pieczę nad dalszym rozwojem czasopisma przejął nowo powołany przez Prezydium NRA Komitet Redakcyjny, którego skład osobowy został podany w poprzednim numerze „Palestry” (nr 9, s. 86). Jest przyjętym powszechnie zwyczajem, aby nowa ekipa, obejmując kierownictwo na określonym odcinku działalności, przedstawiła — chociażby w najogólniejszym zarysie — swoje plany i zamierzenia na przyszłość. Dotyczy to w szczególności działalności redakcyjno-wydawniczej, której rezultaty podlegają przecież szerokiej ocenie odbiorców.

Każde czasopismo funkcjonuje na tej zasadzie, że za jego treść i poziom, a w pewnym sensie także za jego atrakcyjność i poczytność odpowiada jakiś zespół ludzki. Komitet Redakcyjny „Palestry” w nowym składzie podejmuje zatem wielce odpowiedzialne zadanie prowadzenia czasopisma fachowego, które z tytułu swego przeznaczenia ma służyć szeroko rozumianym potrzebom i zainteresowaniom rozproszonego po całym kraju środowiska zawodowego adwokatury.

Obejmujemy swoje obowiązki w okresie — ogólnie biorąc — korzystnym dla adwokatury. Nowe władze samorządowe potrafiły w niezwykle krótkim czasie przeprowadzić zasadnicze zmiany organizacyjne, pozwalające na pełniejszą realizację ustawowych zadań adwokatury, a w szczególności rzutujące na wewnętrzne stosunki w korporacji zawodowej. Jest rzeczą oczywistą, że ogólna sytuacja, charakteryzująca się niezwykle intensywną aktywnością polityczną, społeczną i ekonomiczną, stanowi niezbędną przesłankę likwidowania występujących w przeszłości negatywnych zjawisk w łonie adwokatury.

Z faktu, że „Palestra” jest organem NRA, wynikają dla nas pewne oczywiste konsekwencje. Chcemy być pomocni w realizacji zadań, jakie stoją przed adwokaturą, przy zachowaniu jednak samodzielności oceny wynikającej z dziennikarskiego przywileju.

Przyjmujemy za obowiązujące w naszej pracy wytyczne zawarte w przemówieniach Ministra Sprawiedliwości prof. dra W. Berutowicza, zastępcy Kierownika Wydziału Administracyjnego KC PZPR J. Ostasia oraz Prezesa NRA adw. Z. Czeszejki, ogłoszonych na ostatnio odbytym Plenum NRA a zamieszczonych w nrze 7—8 „Palestry” z br.

Zagadnienia, którym pragniemy poświęcić szczególną uwagę, dadzą się w zasadzie podzielić na dwie grupy.

Do pierwszej grupy zaliczyć można problemy związane z merytoryczną pracą adwokata. Jakość świadczonych przez adwokata usług prawnych jest rezultatem jego przygotowania zawodowego. Nacisk na stałe doskonalenie zawodowe jest całkowicie zrozumiałą. Jeśli adwokatura chce wypracować sobie odpowiednio wysoką społeczną pozycję, musi reprezentować wysoki poziom zawodowy, polityczny i etyczny. Musi to być wykonywanie zawodu odpowiedzialne, kompetentne i nowoczesne. Jest więc naszym zamierzeniem taki dobór w „Palestrze” artykułów, by stanowiły one rzeczywistą pomoc w codziennej pracy zawodowej adwokata. Jeżeli podkreślamy przede wszystkim aspekt pracy zawodowej, czynimy to w przekonaniu, że „Palestra” jest przede wszystkim czasopismem poświęconym sprawom zawodowym.

Jest jednak rzeczą oczywistą, że ukierunkowując na łamach „Palestry” publicystykę na sprawy zawodowe, nie rezygnujemy jednocześnie z zaznaczenia naszej obecności na obszarach poszukiwania nowych treści i rozwiązań w całym systemie prawa. Dlatego utrzymywać będziemy kontakty z pracownikami nauki publikującymi dotychczas swe prace w „Palestrze”, będziemy rozwijać te kontakty, próbując współpracy z różnymi kołami i instytucjami naukowymi dla przedyskutowania istotnych problemów prawnych. Według naszych zamierzeń „Palestra” ma sprzyjać rozwojowi myśli prawniczej w szeroko rozumianym środowisku prawniczym i pobudzać kolegów adwokatów do twórczego wysiłku. Podkreślając to szczególne ukierunkowanie problematyki w „Palestrze”, już dziś deklarujemy, że preferować będziemy zwięzłe artykuły dotyczące konkretnych problemów z zakresu praktyki adwokackiej, eliminując tym samym „tasiemcowe” opracowania z rozдутą nadmiernie częścią historyczną danego zagadnienia. Będzie to również realizowane w drodze publikowania glos do orzecznictwa Sądu Najwyższego.

Dążeniem naszym będzie skupienie wokół naszego pisma grona adwokatów, dla których działalność zawodowa nie wyczerpuje się na sali sądowej, ale którzy w docieklivości swojej drążą problemy, poddając je naukowej analizie. Sądzymy zarazem, że nasze współdziałanie z ostatnio utworzonym Ośrodkiem Badawczym Adwokatury przyniesie również korzystne rezultaty.

I jeszcze jedno. „Palestra”, jako pismo adwokatów, którzy w ramach ogólnego postulatu zabezpieczenia socjalistycznego porządku prawnego mają szczególny obowiązek ochrony praw podmiotowych, publikować będzie także artykuły odpowiadające tym wymaganiom.

Jak już wspomnieliśmy, widzimy naszą poważną rolę w pomocy udzielanej władzom adwokatury w realizacji zamierzeń i planów. Jednym z zasadniczych problemów, przed którym rozwiązaniem stoi samorząd, jest zagadnienie prawidłowego rozmieszczenia adwokatów. Od lat trzydziestu

podkreśla się wagę tego zagadnienia, które — jak dotychczas — jest dosłownie nierozwiązalne. Sądzić należy, że samo zjawisko nadmiernej koncentracji adwokatów w większych ośrodkach miejskich nie zostało w wystarczający sposób przeanalizowane w sensie przyczyn i ewentualnych środków, jakie miałyby być podjęte w tym zakresie. Współpraca „Palestry” z Ośrodkiem Badawczym Adwokatury powinna dać tu pozytywne rezultaty. Zapraszamy więc do zabrania głosu na ten temat wszystkich chętnych.

Chcemy wykorzystać „Palestrę” jako narzędzie krytyki prasowej zarówno na zewnątrz, jak i na wewnątrz życia adwokackiego. Będziemy odnotowywali nieprawidłowe poczynania czynników zewnętrznych, ale jednocześnie nie będziemy oszczędzali niewłaściwej postawy samych adwokatów. Będziemy z uwagą śledzić realizację uchwał władz samorządowych — być może przy zaprowadzeniu specjalnie temu zagadnieniu poświęconej rubryki.

Podtrzymamy dotychczasowe zainteresowanie zagranicznym piśmiennictwem adwokackim, odnotowywać będziemy ważniejsze elementy organizacyjne adwokatury zagranicznej.

Mamy zamiar przedstawić adwokatom wypowiedzi przedstawicieli różnych grup społecznych na temat adwokatury. Pragniemy w ten sposób sprawdzić, a może nawet bardziej źródłowo zbadać, nie tylko jak oceniają nas nasze władze, ale również jak nas widzi i ocenia społeczeństwo. Sądzimy, że w ten sposób zyskamy materiał pozwalający na inwentaryzację naszych osiągnięć i niepowodzeń.

Zbliżająca się 30 rocznica istnienia PRL nakłada na nas obowiązek poważnego ustosunkowania się i refleksji na temat sytuacji adwokatury w minionym XXX-leciu. Spróbujemy w związku z tym przedstawić czytelnikom kilka sylwetek naszych najwybitniejszych przedstawicieli.

Wszystkie te nasze zamierzenia mogą być zrealizowane w ścisłej współpracy z naszymi czytelnikami. Będziemy starali się w miarę naszych sił i możliwości jak najpełniej informować adwokatów o zdarzeniach ich interesujących. Ze swej strony prosimy o utrzymanie jak najżywszych z nami kontaktów. Wyrażamy gotowość publikowania nadsyłanych do nas listów z uwagami ogólnymi bądź dotyczącymi tylko naszego czasopisma. Będziemy organizować spotkania z czytelnikami. Będziemy publikować reportaże o pracy adwokatów, w szczególności adwokatów z mniejszych miast.

Pragniemy, aby „Palestra” stała się cenionym informatorem i towarzyszem w pracy zawodowej każdego adwokata. Będziemy więc dążyć do pogłębiania wiedzy fachowej, poszerzania horyzontów intelektualnych, doskonalenia umiejętności profesjonalnych, umacniania ideowej postawy.

Od naszego grona czytelników oczekujemy natomiast inspiracji co do tematyki czasopisma, inicjatywy w podejmowaniu na łamach czasopisma zagadnień budzących wątpliwości lub kontrowersyjnych, zasilania go w materiały publicystyczne.

Za Komitet Redakcyjny
adw. dr Władysław Pocięj
Redaktor Naczelny

MIROSLAW GERSDORF

Postępowanie wewnątrzspółdzielcze

Autor, omawiając postępowanie wewnątrzspółdzielcze w sprawach między członkiem a spółdzielnią, wskazuje, jaki typ spraw jest objęty tym postępowaniem, przeprowadza analizę jego celu i charakteru prawnego, opisuje zasady i tryb tego postępowania oraz wyjaśnia skutki jego zbiegu z postępowaniem sądowym. Autor wskazuje też na problemy sporne, jakie występują w literaturze prawniczej i orzecznictwie, i zajmuje w stosunku do nich własne stanowisko, wysuwając w omawianym zakresie postulaty pod adresem Sądu Najwyższego co do wydania wytycznych wymiaru sprawiedliwości i praktyki sądowej.

I. UWAGI WSTĘPNE

Jednym z podstawowych założeń przyświecających dokonywanym w latach 1955—1960 pracom nad kodyfikacją prawa spółdzielczego było „pogłębienie i ugruntowanie w działalności organizacji spółdzielczych zasad samorządności”.¹ W tezach do projektu ustawy o spółdzielniach i ich związkach, opublikowanych w 1957 r., czytamy: „Istota samorządu spółdzielczego i występującej w ramach jego więzi członkowskiej wymaga, by wszelkie spory wynikające ze stosunku członkostwa były rozpatrywane przede wszystkim na drodze wewnątrzspółdzielczej pod warunkiem przestrzegania właściwej dyscypliny odwoławczej celem nieprzedłużania sporów.”

Ustawa z dnia 17.II.1961 r. o spółdzielniach i ich związkach (zwana tu dalej w skrócie „ustawą o spółdz.”) poświęca wyłącznie postępowaniu we-

¹ Por. referat wiceprezesa CZS J. Dominki, wygłoszony w dniu 1.VII.1957 r. na Krajowym Zjeździe Przedstawicieli Centralnych Organizacji Spółdzielczych w Warszawie, Materiały z obrad, Centralny Związek Spółdzielczy, Warszawa 1957, s. 61. Por. także M. Gersdorf: Podstawowe założenia nowego prawa spółdzielczego, PiP 1961, nr 6.